

Cansızlaşan köylere, “milli savunma güçleri” denilen *cahşların** kılavuzluğunda giren ordu güçleri, evlerde, ölenlerin üstlerinde, ceplerinde altın, para değerli ne varsa topluyorlar, sonra yıkım ekipleri dinamit, tnt ve dozerlerle köyü dümdüz ediyorlardı. Cesetler de toplu mezarlara gömülüyordu.

Karadağ’a bahar gelmişti. Dağın kuytularında, zirvelerinde hâlâ kar lekeleri duruyordu. Aşağı doğru akan derecikler birleşiyor, değirmen döndürecek büyüklüğe ulaşıyorlardı. Dağ çiçekleri, taze gür otlar arasında koşuşan dağ keçileri, tavşanlar, domuzların yanında eteklerde, yamaçlarda, düzlüklerde bulunan köylülerin hayvan sürüleriyle beraber baharın tadını çıkarıyorlardı.

Köylüler ise tedirgindiler. İki hafta önce kırk elli kilometre doğuda bulunan Halepçe’ye atılan kimyasal bombadan beş bine yakın insan öldüğü söyleniyordu. Her an sıra onlara gelebilirdi. Bir yandan da “Dünya böyle bir felakete bir daha izin vermez,” diye kendilerine cesaret veriyorlardı. Kimi de erken davranmış, traktörlerle katırlarla İran’a kaçmıştı bile...

Kalanlar işi kadere bırakmışlar, günlük işleriyle uğraşıyorlardı.

O gün Zerda köyü ilkokulu beşinci sınıf öğrencilerine, evlerine dağılmadan önce, öğretmenleri Aram, “Yarın ders yapmıyoruz. Naram Sin kayalıklarında piknik yapacağız. Yiyeceklerinizi beraber getirin,” dedi.

Öğrenciler sevinerek dağıldılar. Akşamdan pişmiş yumurta, peynir, haşlanmış patates ve ekmekleri çantalarına doldurdular.

Ertesi gün Aram, on dört erkek ve dokuz kız öğrenci birlikte dağa doğru yola çıktılar. Kızlar yolda çiçek toplarken erkekler şakalaşarak, oynayarak yürüyorlardı. Yarım saat

(*) Irak Kürtleri arasında, Kürt olmasına rağmen düşmanın (mesela Arapların) tarafını tutan kişilere denir. “Hain” anlamına gelmektedir.

sonra düzlük bitmiş, yokuş başlamıştı. Aradaki vadiyi geçmek için tekrar dereye indiler. Kızlar şimdiden yorulmuşlardı. Aram teker teker öğrencileri deredeki sudan karşıya geçirdi. Orada on dakikalık bir dinlenme molası verdiler.

Moladan sonra tekrar yola çıktıklarında Aram, “Şimdi yokuşa doğru tırmanacağız. Hızlı gidip erken yorulmayın. Erkek öğrenciler önden gitsinler. Ne de olsa çoban olarak tavşan, keklik avlamak, ot toplamak için buralara sıkça geliyorlar. Ben, kızlarla beraber arkadan sizi takip edeceğim,” dedi.

Naram Sin kayalıklarına doğru yükselen patikaya tırmanmaya başladılar. Erkek öğrenciler kısa bir süre sonra gözden kayboldular. Aram ve kızlar kayalara ulaştıklarında, erkek öğrenciler dinlenmişlerdi bile. Kızlar da dinlendikten sonra Aram, karşılarındaki yüksek, birkaç insan büyüklüğündeki kayaya kazılmış kabartma resim hakkında bilgi verdi.

“Naram Sin adındaki bir Akad Kralı, buralara sefer düzenlemiş ve zaferlerini bu kayada resimleyerek ölümsüzleştirmiş...”

Sonra az yukarıdaki düzlüğe çıktılar. Karadağ etekleri, köyler, otlayan sürüler, ekili tarlalar bir tablo gibi ayaklarının altındaydı. Dağın sağ ve sol uzantıları ufukta kayboluyordu. Süleymaniye ise daha net olarak görülebiliyordu.

Güneş tepede yükselirken oradaki bir kaynak başında çantalarındaki yiyeceklerini çıkardılar. Aram öğrencileri doluyor, birer parça alarak herkesin gönlünü etmeye çalışıyordu.

Saat on ikiye doğru iki uçağın önce Zerda'nın, sonra diğer köylerin üstünden alçaktan uçup sarı bir duman bıraktıklarını gördüler. Ardından bir silah veya patlama sesi duyulmadı. Köyde bir hareket görülmedi. Öğrenciler bunu kötüye yormadı. Uçaklar gözden kaybolduktan sonra şarkılarına ve oyunlarına devam ettiler.

Aram ise işin farkındaydı. Uzaktan gelen köpek havlamaları, insan uğultuları kesilmişti. Havada kuşlar uçmuyordu. Sürüler hareket etmiyordu. Daha önce Cafati Vadisi ve Halpçe'ye de uçaklar gelmişti. Bunu kurtulanlardan defalarca dinlemişti. Atılan kimyasaldı. Aşağıda bulunan tüm canlılar muhtemelen ölmüşlerdi.

Aram ne yapacağına karar veremiyordu. Ailesi Süleymaniye'deydi. Hemen kaçıp kurtulabilirdi. Ama öğrencilerini nasıl bu dağda yalnız bırakabilirdi? Zaten o giderse, öğrenciler de köye gider ve kimyasaldan ölürlerdiler. Canı ile öğrencileri arasında gidip geliyordu. Kararını verdi. Ölse bile öğrencilerini bırakmayacaktı.

Öğrencilerini topladı. Endişelerini belli etmemeye çalışarak, annelerini kaybetmiş kuzular gibi etrafını saran öğrencilere, "Bakın çocuklar! Beni iyi dinleyin. Artık küçük sayılmazsınız. Kocaman oldunuz. Şimdiden, kiminizin tarlada, kiminizin evde çobanlık yaparak ailelerinize yardımcı olduğunuzu biliyorum. Ama bugün hepiniz birden birkaç yaş daha büyüdünüz. Onun için bu kayalar kadar sağlam, bu dağ kadar sabırlı olmalısınız. Öyle olduğunuza da inanıyorum.

Biraz önce gördüğünüz uçaklar köyünüze zehir attılar. Ne olduğunu bilmiyoruz. Umarım bir şey olmamıştır. Şimdilik durup burada bekleyeceğiz. Sakın aşağı inmeyin. Zehirlenirsiniz. O zehirler buralara ulaşamaz. Belki de sizi buraya bugün Allah gönderdi. Sizi gençliğinize bağışladı ve kurtuldunuz. Her ihtimale karşı burnunuza değişik kokular gelirse, mendillerinizi ıslatıp ağız ve burunlarınızı kapatın ya da ateş yakın. Yiyeceklerinizi de toplayın, belki de sonradan gerekebilir," diyerek açıklama yapıp öğrencileri rahatlatmak istedi.